СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 46. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 11-го БЕРЕЗНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 11, 1987 No. 46. VOL. XCIV.

МОСКВА БУДУЄ КАЦЕТИ В ЧОРНОБИЛІ

Копенгаґен, Данія. — Католицьке пресове аґентство „КІРА" принесло сюди три вожне звідомлення про будову в районі Чорнобиля **концентраційних лагерів**.

Вістка ця продісталася на Захід через естонських примусових робітників, які першими працювали при очищуванні затруєної полоси. Вони були свідками, як в довколишні села, з яких виселено жителів, приїздили транспорти з в'язнями, ескортованими під охороною каґебістів з центрально го Уралу і Сибіру. Тягарові автомашини привезли звої колючого дроту, що ним в'язні обвели порожні будинки колгоспів, радгоспів і приватних хат. Докладено високі цементові стовпи, споруджено електричні проволоки із великими рефлекторами. Серед каторжників найбільше число, бо 90%, українців, як повідомляє аґентство. Найбільше засуджених є за приналежність до релігійних сект, в тому багато католиків.

Привезено також в'язнів лікарів і медсестер. Ходять поголоски, що в'язні є призначені для медичних експериментів випробування дії радіяції на людському організмі.

Естонські робітники повідомляли про будову кацетів своїм рідним у столиці Естонії, де саме перебували туристи з Фінляндії, які від естонців цю вістку повезли до дому, а звідти вона продісталася на Захід.

Данське пресаґентство подає, що після вибуху реак тора було примусово відлучено дітей від батьків і приміщено у таборах для каран тину. Однак і тут поділено дітей на дві категорії: діти партійних вельмож перебували у дачах-віллях, а діти колгоспників і робітників під шатрами. За перебування у цих карантинних місцевостях влада стягала від батьків високі оплати, що **викликало різкі й масові** протести, звичайно без успіху.

СЛІДЧІ СТАРАЛИСЯ ВИМУСИТИ ВІД І. ДЕМ'ЯНЮКА ВИЗНАННЯ ВИНИ

ЩЕ ОДИН СВІДОК ПРИГАДАВ СОБІ „ІВАНА ҐРОЗНОГО"

Єрусалим, Ізраїль (АН-ЧЕЙН, тел.). — Шестичленна група слідчих, яка називала себе „групою справедливости", старалась вимусити визнання вини від Івана Дем'янюка під час інвестиґації його в тюрмі у підготові до процесу. Вони признались, що погрожували йому доживотним ув'язненням і повішенням, пригадуючи, що „ви тепер не в Треблінці, а в Ізраїлі, в наших руках".

Про це звітував під час опитів оборони керівник групи, полковник поліції Алeксандер Іш-Шальом у понеділок, 9-го березня. Він поводився ароґантно, у деяких питаннях прикривався урядовим імунітетом, процедурами, прокуратурою, міністерством юстиції Ізраїля, а на деякі запити взагалі не хотів відповідати, або твердив, що не пригадує.

На запит адвоката Марка О'Коннора скільки годин тривав один допит І. Дем'янюка і скільки було всіх допитів, Іш-Шальом відповів, що це все задокументовано „і ви можете самі обрахувати". На питання, де приміщується „група справедливости", Іш-Шальом сказав, що фактично вона не має окремих приміщень.

У опитах підтверджено, що поліціянт Арія Каплян, який знає українську мову, був „підставлений", щоб отримати інформації від І. Дем'янюка. Він мав доручення кожночасно телефонувати на секретне число телефону, якщо уважав за відповідне. Йому вдалось переконати І. Дем'янюка, що він має свою окрему поштову скриньку, до якої ніхто не має доступу. У дійсності поліція фотографувала все листування в'яз ня.

Адв. М. О'Коннор запитав чи Іш-Шальом був свідомий того, що І. Дем'янюк має правного оборонця, поліціянт відповів, що в Ізраїлі можна вести слідство без адвоката. Чи інформували слідчі І. Дем'янюка про його леґальні права. Ні, не інформували, бо він вже понад десять років переходив різні тюрми і допити, отже повинен знати свої права. Стверджено також, що два інші сторожі знали російську мову і старались входити в розмови з І. Дем'янюком.

На запит як „шістка" призбирала документацію до акту оскарження Іш - Шальом сказав, що від прокуратури, включно з виказкою з Травників, яку Ізраїлеві передав уряд СССР за посередництвом американського мільйонера Арманда Гаммера. Безпосереднього зв'язку з А. Гаммером слідчі не мали. Отримавши виказку, Іш-Шамір скопіював і передав до перевірки експертів.

Під час опитів виявилось, що україномовний слідчий Собельман походить з тих самих околиць, що й І. Дем'янюк, але Іш-Шальом сказав, що він щойно тепер про це довідався.

Чому для ідентифікації І. Дем'янюка свідками вживано тільки одно фото з 1951 року, Іш-Шальом відповів, що „так ми рішили". Серед документації є, наприклад, фото І. Дем'янюка з 1947 року на шоферській виказці, але його не вживано. Чи старались слідчі перевірити двох товаришів І. Дем'янюка на фото з 1941 року у червоноармійських уніформах, які разом з ним попали у німецький полон, Іш-Шальом відповів, що слідчі не уважали за потрібне перевірити хто вони, чи ще живуть і де.

Коли О'Коннор запитав чому слідчі не водили свідків до тюрми, щоб вони там віч-на-віч зідентифікували І. Дем'янюка, слідчий відповів, що свідки боялись безпосередньої конфронтації з Дем'янюком. Головний суддя Дов Лєвін втрутився в опит і сказав, що він в це не вірить.

Оборонець Йорам Шефтель відкликався на свідчення Шмуля Когена з 7-го червня 1976 року, який з 17-ох знімок не міг впізнати „Івана з Треблінки", вказуючи, що слідчі, згідно з ізраїльськими законами, не мають права більше такого свідка опитувати, а вони тепер це стараються зробити. Іш-Шальом сказав, що він не допитував Когена, а тільки цікавився тим де він живе, яке його здоров'я тощо.

М. О'Коннор, ще раз повертаючись до справи знімок, відкликався на заяву інвестиґатора поліції Мартіна Коляра на процесі проти Ф. Федоренка, що свідок мусить зідентифікувати принаймні три фота оскарженого, хоч в ізраїльському законодавстві є мова про 10 знімок, якщо такі є. Суддя Лєвін відкинув це твердження О'Коннора, не подаючи причин.

Коли Й. Шефтель питав чому фота не були розкинені, а гарно упорядковані для свідків, деякі більші і виразніші, — прокуратура заявила, що так практикується в Ізраїлі від років. Шефтель заявив, що такі ідентифікації мають слабшу доказову вартість.

Під час пополудневої сесії прокуратура покликала ще одного уцілілого свідка з Треблінки, 72-літнього Ахієля Меїра Райхмана, мільйонера з Уруґваю, уродженця Лодзі, який перед Другою світовою війною займався текстильною промисловістю.

У Треблінці Райхман пра цював і в долішньому і в горішньому таборах. Виконував різні функції — сортувальника одягу, цирульника, і навіть дентиста.

Й. Шефтель на вступі заквестіонував доцільність свідчень Райхмана, бо коли його викликали до ЗСА 12-го березня 1980 року він заявив на письмі, що нічого і нікого не пам'ятає. Згідно з ізраїльським законом Райхман не повинен бути тут свідком, навіть як він 13-го лютого 1986 року „відзискав пам'ять" і зідентифікував І. Дем'янюка із знімки.

Суддя Д. Лєвін сказав, що Райхман може свідчити, хоч його свідчення можуть мать меншу вартість.

(Закінчення на стор. 3)

СССР ДОПОМАГАЄ ФІЛІППІНСЬКИМ БУНТАРЯМ

Маніля, Філіппіни. — Кореспондент газети „Вашінґтон Таймс" Том Брін, покликуючись на добре поінформовані філіппінські військові і урядові джерела, повідомляє про небезпечне зростання совєтського впливу в марксистському повстанському русі на Філіппінах і про доставу совєтської зброї бунтарям.

„Протягом кількох останніх місяців, — пише Т. Брін, — СССР доставляє філіппінським бунтарям рушниці великого калібру та іншу зброю. Зброя надходить на Філіппіни з В'єтнаму та інших країн південними морськими лініями".

Філіппінська військова розвідка встановила також, що КҐБ використав 60-денне перемир'я між урядом і бунтарями для інфільтрації своїх аґентів у марксистські повстанські загони. Аґенти КҐБ активно діють у провінції Мінданао. Колишній командир одного з загонів бунтарів Велігадо Басанес, відомий також під кличкою „Командир Меркадо", повідомив філіппінських військових, що він особисто знає трьох аґентів КҐБ, які інструктують бунтарів у провінції Суріґато дель Сур.

Амбасадор З'єднаних Стейтів у Манілі Стівен Босворт у розмові з міністром оборони Філіппін Рафаелем Ілето висловив серйозну стурбованість можливістю совєтського проникнення і спробами встановити свою контролю над Філіппінами. На цю ж тему говорив з Р. Ілето і заступник державного секретаря ЗСА Гастон Сіґур, який перебуває тепер у Манілі.

Розвідчі служби західних країн зареєстрували різке збільшення морської і повітряної активности совєтських збройних сил, що оперують з бази в Камране, В'єтнам.

Протягом багатьох років комуністичні бунтарі на Філіппінах відкидали чужинецьку допомогу, хвалькувато заявляючи, що справляться з режимом власними силами. Становище змінилося з приходом до влади президента Коразон Акіно, і тепер лідери комуністів змушені були визнати, що будуть раді будь-якій підтримці.

Згідно з іншими повідомленнями з Філіппін, в рядах заколотників в останній час наступили розбіжності. Тисячі партизанів, які виявили бажання здатися урядовим військам, були вбиті. Лише в одній „братській" могилі в провінції Мінданао урядові вояки знайшли понад 600 трупів колишніх партизанів.

Л. Артимів виступить в Нюарку

Нюарк, Н. Дж. — У неділю, 15-го березня ц.р., огод. 3-ій по полудні, тут в залі Симфонії Голл відбудеться концерт симфонічної оркестри під батутою Дж. Ленчбері, на якому українська піяністка Лідія Артимів гра тиме з оркестрою одну з найкращих фортепіянових композицій світової музики твір норвезького музикотворця Е. Ґріґа „Концерт а-моль".

У програмі концерту будуть ще симфонічні композиції Р. Вон-Вілліямса і П. Чайковського.

В Чикаґо говоритимуть про Пряшівщину

Чикаґо. — Філія Українського Католицького Університету в Чикаґо влаштовує черговий із своїх реґіональних вечорів, присвячених українським окраїнам, що відбудеться в п'ятницю, 20-го березня ц.р. о год. 7:30 вечора в авдиторії собору свв. Володимира і Ольги. Тема: „Пряшівщина — сучасний стан, культура і побут українського етносу". Виступлять о. протоієрей Степан Женчух та проф. Василь Маркусь.

Рівночасно відбудеться виставка видань з Пряшівщини та будуть показані прозірки про культуру цього краю.

Цим вечором Філія УКУ бажає відзначити 48-му річницю проголошення самостійности Карпатської України. До участи запрошується ширше громадянство.

В Балтиморі створено Комітет Тисячоліття

Балтимор, Мд. (яш). — З ініціятиви о. Юрія Маркевича, пароха української католицької церкви св. Михаїла та о. протоієрея Петра Будного, настоятеля української православної церкви св. Михаїла і за вказівками Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні скликано в суботу 14-го лютого ц.р., представників всіх місцевих організацій та установ на основуючі збори Громадського Комітету для відзначення Тисячоліття Християнства в Україні.

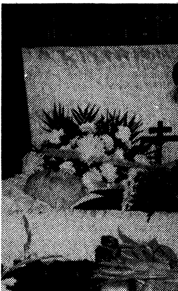
У зборах взяло участь 37 осіб, які репрезентували 25 організацій із запрошених 32. Зборами проводив о. Ю Маркевич. Після обговорення праці, величини та структури місцевого Комітету Тисячоліття вибрано Номінаційну комісію в складі: Климентій Баб'як, д-р Омелян Дерій, мґр Лідія Лемішка, Ганна Самутин і д-р Ярослав Шав'як. Основуючі збори прийняли одноголосно листу Номінаційної комісії з правом кооптації потрібних людей до праці в комісіях. Таких членів кооптовано вже на перших сходинах вибраного комітету в дні 19.-го лютого ц.р.

Склад Громадського Комітету Тисячоліття Християнства в Україні такий: почесні голови — о. Ю. Маркевич і о. П. Будний; **голова — д-р Андрій Лемішка**, заступники голови — д-р Юрій Криволап і Климентій Баб'як; секретарі: інж. Богдан Саламаха та інж. Іван Корж; вільні члени: проф. Василь Палійчук, проф. Орест Поліщук, Володимир Стельмах, Богдан Войтович.

Вибрано також шість комісій: фінансову, імпрезову, культурно-освітню, інформації та публікацій, зовнішніх зв'язків та контрольну.

До фінансової комісії вибрано Євгена Снігуру головою, інж. Олександра Ратича та інж. Лева Подоляка членами. Імпрезова комісія: д-р Дмитро Коструб'як, голова, мґр Лідія Лемішка і Ганна Самутин, члени. Культурно-освітня комісія: д-р Ярослав Шав'як, голова, Надія Зінкевич, Рая Зелинська і проф. Лідія Шав'як, члени. Комісія інформації та публікацій; Климентій Баб'як, голова, Андрій Чорний і проф. Петро Войтович, члени. Комісія зовнішніх зв'язків: проф. Гліб Гаюк, голова, мґр Андрій Чорнодольський, Оксана Палійчук, мґр Степан Басараб, Лариса Саламаха, мґр Роман Хома, Марія Стит, члени. До Контрольної комісії вибрано: д-ра Омеляна Дерія, як голову, і Степана Поліщука та Семена Михайлишина, як членів.

Відбулися багатолюдні похорони ген. П. Григоренка

Дружина ген. Григоренка Зінаїда біля домовини мужа.

(Світлила Марта Коломиєць)

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Смерть ген. Петра Григоренка, палкого оборонця людських і національних прав, голови Закордонного Представництва Української Гельсінкської Групи сколихнула цілою широкою українською громадою в ЗСА і у вільному світі, але відбилася також широким відгомоном в СССР у колах борців за людські права різних національностей.

Представники багатьох із цих національностей, зокрема кримських татар, в обороні яких так завзято виступав Покійний, були присутніми на похоронних відправах, які розпочалися в п'ятницю 27-го лютого **1987 року, у похоронному** заведенні Петра Яреми в Ню Йорку. Сотки українських громадян, в тому дуже численно ветерани всіх українських збройних сил **пройшли біля відкритої** домовини сл. п. ген. П. Григоренка, віддаючи йому останній салют та складаючи слова співчуття дружині Покійного Зінаїді, та синові Андрієві. Крім українців прийшли попрощати генерала представники татар, росіян та жидів і друзі-дисиденти, що, як і Покійний, опинилися поза границями СССР.

Присутніми на Панахиді були представники Комісії Людських Прав СКВУ, „Смолоскипу", організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні, Комітету Оборони Національних і Людських Прав України у Філядельфії, Комітету оборони політичних в'язнів в СССР. Із українських ветеранів були заступлені представники І-ої Дивізії УНА, УПА, Українсько-Американських Ветеранів і Католицьких Ветеранів. Відпоручники ветеранів несли на прохання сина Покійного, домовину, яка, теж на прохання сина, була покрита українським національним прапором. Після Панахиди, яку відправив парох української православної катедри св. Володимира митрофорний протоієрей Володимир Базилевський, о. Константин Калиновський, митрофорний протоієрей Іван Ткачук і парох української католицької церкви в Озон Парку о. Петро Огірко. **Промовляв в імені** духовенства архипресвітер **Сергій Кіндзерявий-Пастухів**, а в імені всіх українських ветеранів, голова Братства І-ої Дивізії УНА в ЗСА, Осип Голинський.

В суботу, 28-го лютого, похоронні відправи розпочалися в катедрі св. Володимира, де Покійний був па-

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

ДОСЛІДНИКИ КРИМІНАЛЬНИХ вчинків на терені ЗСА ствердили, що 83 відсотки дванадцятилітніх дітей будуть або вже були впродовж життя жертвами різних кримінальних проступків. Подаючи цю застрашуючу статистику до загального відома, представник бюра статистики уряду справедливости заявив, що треба про це поінформувати публіку, щоб вона не мала фальшивого почуття безпеки.

КРИТИКИ УРЯДОВИХ допомог доказують, що великі суми грошей, які йдуть на допомогу всіх засобів транспортації, щоб їх могли вживати незаможні мешканці, на ділі не приносять ніякої полегші тим прошаркам населення, що належить до найнижчої кляси, а радше йде на користь середньої верстви населення.

СПРАВА НАЛАДНАННЯ ТОРГІВЛІ, поміж Японією і ЗСА далі не розв'язана позитивно, не зважаючи на зусилля Уряду збалянсувати відношення єни до доляра та зменшити привіз товарів з Японії до ЗСА. Виявляється, що останнього року недобір у торгівлі з Японією виносив 58 більйонів долярів на 170 більйонів загального дефіциту. Фінансові аналітики побоюються, що в наступному році цей недобір буде ще більшим.

ПРОВІДНИКИ ДЕМОКРАТИЧНОЇ партії в ЗСА уважають, що крім розголосу скандалу з Іраном, який тепер привернув увагу всіх, у 1988 році у виборах на чергового президента ЗСА головну увагу полонить економічний стан і він буде винником, який переважить вислід виборів, а не справа продажі зброї Іранові та допомога сандіністам.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА Джордж Шулц висловився перед журналістами дуже оптимістично про переговори із СССР у справі зброєння. Він має надію, що розмови, пляновані наступного місяця в Москві, можуть принести до згоди щодо зброї далекого засягу.

ГУБЕРНАТОРИ СТЕЙТІВ Ню Йорк і Ню Джерзі узгіднили новий плян розбудови транспорту між тими двома стейтами, у висліді якого мають піднести оплату за переїзд тунелями на 1 дол., а за підміську залізницю ПЕТ ціну квитка мають змінити із 75 центів на 1 дол. Ці підвишки мають дати бюджет у висоті 5,8 більйона долярів на розбудову доріг та інших засобів транспорту.

В НЕБРАСЦІ ПОМЕР несподівано на серцеву атаку сенатор Едвард Зорінскі на 58-му році життя. Він був відомий у політичному житті ЗСА із того, що змінив свої політичні переконання та з республіканця став демократом, а останньо грозив, що знову повернеться в ряди республіканської партії. Після успішного посту посадника Омаги, Зорінскі кандидував у 1976 році до Сенату і був першим жидом, що виграв вибори в стейті Небраска. Незвичайно популярний у Вашінґтоні, він був прихильником також українців, допомагаючи останньо до покликання спеціяльної урядової комісії для прослідження Великого голоду в Україні.

В ПЕНТАҐОНІ МАЮТЬ найближчим часом вирішити, які гелікоптери будуть вживані для військових цілей у наступних двох десятках років. Тому, що замовлення на гелікоптери дадуть працю соткам осіб, а рівночасно кошти виноситимуть більйони долярів, про замовлення борються різні підприємства, які виробляють літаки.

У СВІТІ

ПРЕСОВИЙ СЕКРЕТАР Ватикану монсеньйор Ніколіні не заперечив на пресовій конференції, що Папа Іван Павло II просив уряд Італії помилувати турецького терориста Мехмета Алі Аджу, який у 1981 році вчинив замах на його життя. М. Аджа засуджений на довічне ув'язнення. З джерел, близьких до Ватикану, стало відомо, що Папа неодноразово звертався до урядів ряду країн з проханням помилувати політичних в'язнів, засуджених на смертну кару. Однак вперше він офіційно просить про помилування в'язня, що відбуває покарання в Італії. Відповідаючи на запитання щодо повідомлень про прохання Папи помилувати Аджу, Ніколіні заявив: „Ми не можемо нічого додати до факту, що Святіший Отець від самого початку публічно говорив про своє прощення М. Аджі".

МАДЯРСЬКА ГАЗЕТА „Непсабадшаґ" повідомила, що совєтський суд засудив до розстрілу старшину совєтської армії Сєрґея Жукова, обвинуваченого у вбивстві будапештського таксиста восени минулого року. Спільник С. Жукова, Сєрґей Кріцкій, також совєтський старшина, засуджений на вісім років в'язниці. **Вбивство таксиста Шандора Лукаші привело до незадоволення його колеґ і викликало сутички між військовослужбовцями мадярської армії і вояками совєтської армії**, які відбувають службу в Мадярщині. Будапештські таксисти влаштували масову демонстрацію на цвинтарі в день похорону Ш. Лукаші, 9-го грудня минулого року. Мадярське пресове аґентство повідомило, що Лукаші був вбитий вистрілом в голову, а його тіло знайдено в Дунаї. Старшини-вбивці були заарештовані мадярською поліцією і передані совєтському військовому командуванню.

ЛІДЕР НІКАРАҐУАНСЬКИХ демократичних сил Адольфо Калєро підтвердив, що його група дістала 200,000 долярів з конта в одному зі швайцарських банків. Вважають, що в загальній кількості борці за свободу Нікараґуа могли дістати до 10 мільйонів долярів, одержаних від продажу американської зброї Іранові. Однак комісія Тавера не могла встановити, як і коли гроші отримали антисандіністські партизани. Нездатність комісії Тавера вияснити це пояснюється тим, що від зізнань відмовилися полковник Олівер Норт і генерал Ричард Сікорд.

ВИСТУПАЮЧИ НА ПРЕСОВІЙ конференції в столиці Індонезії Джакарті, міністер закордонних справ СССР Едуард Шеварднадзе, завершуючи свою поїздку по країнах Тихого океану, заявив, що у зовнішньополітичні цілі совєтського уряду не входить намір використати іранський скандал для досягнення будь-яких односторонніх переваг. Е. Шеварднадзе сказав також, що ідеологічні розходження не повинні впливати на мирні переговори, і навіть такий переконаний антикомуніст, як президент Роналд Реґен, може внести вклад в процес нормалізації відносин між Совєтським Союзом і З'єднаними Стейтами. Совєтський міністер сказав, що центральною темою в його переговорах з державним секретарем Джорджом Шулцом буде проблема роззброєння, але в той же час будуть обговорені справи, що стосуються двосторонніх відносин.

МІНІСТЕР ЗАКОНУ і порядку Південно-Африканської Республіки Андріян Вльок, відповідаючи на запитання опозиції в парляменті, повідомив, що за минулий рік поліція вбила 716 осіб, в тому числі 92 підлітків. За той же час були поранені, за словами міністра 1,701 дорослий і 387 підлітків.

НА ДНІ ҐІБРАЛТАРСЬКОЇ протоки проляже тунель, який зв'яже Европу з Африкою. Його проєктують будівельні компанії Японії. Передбачають, що 60-кілометрова підводна маґістраля з'єднає береги Еспанії та Марокко автомобільною трасою або залізницею. Група експертів з Японії вже зробила перші досліди на місці будівництва. На їхню думку, для спорудження тунелю потрібно буде 10 років. Для цього інженери використають досвід набутий під час прокладання найдовшого в світі підводного тунелю між двома островами Японського архіпелагу Гоншу і Гоккайдо.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel. (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Політична атмосфера

Це ніби абстрактне поняття, але від доброї чи поганої політичної атмосфери залежить успіх чи невдача різних великих задумів. Уряд, який знає чи відчуває реальну загрозу війни — заздалегідь приготовляє на ту можливість нарід, створюючи відповідною пропаґандою політичну атмосферу. Зв'язкові між Білим Домом і Конґресом дбають, щоб те суперництво не створило кризи. На переломі минулого і цього року панувала в Америці погана атмосфера для президента Роналда Реґена. Були вже такі його вороги, які ворожили йому долю Ричарда Ніксона, единого в історії ЗСА президента, який зрікся президентури перед закінченням другої каденції урядування, хоча обрали були його лявінною більшістю. Роналд Реґен опинився у дуже незручній ситуації у зв'язку з так званою Іранською аферою: засекреченим продажем зброї ворожому Америці Іранові, при чому виявилося, що посередницьку ролю грав Ізраїль, що двічі до Ірану їздив колишній дорадник Президента для справ крайової безпеки Роберт МекФарлейн, що гроші з того продажу зброї мали піти для протикомуністичних партизанів контрас в Нікараґуа і десь ті мільйони „зникли" — про все це президент Реґен не знав або знав тільки дуже мало і недокладно. Сам Реґен признав тричленну Комісію для розсліду цієї справи, окреме переслухування розпочав Конґрес. Призначена Реґеном Комісія під проводом колишнього сенатора Джана Тавера проголосила 300-сторінковий звіт, в якому не щадила Президента, закинувши йому, що він не пильнував справ у Білому Домі і довів до „хаосу". Але 4-го березня ц.р. Реґен виголосив із свого кабінету 15-хвилинну промову, в якій дякував Комісії Тавера, обіцяв триматися її рекомендацій, перевів персональні зміни на становищі шефа штабу Білого Дому, дорадника у справах крайової безпеки і голови Центральної Розвідчої Аґенції, признався, що „сталися помилки" та обіцяв перевести зміни у веденні всієї системи державної політики.

І наче за помахом чародійної палочки змінилася політична атмосфера в Америці. Біржа, найкращий барометер, зареаґувала звишкою акцій. Опити різних аґенцій виявили зріст захитаної вже популярности Реґена, Конґрес в якому обидві палати опинилися під контролею демократів, заявив готовість ділової співпраці з Президентом у різних актуальних справах, ворожі раніше конґресові кола супроти контрас у Нікараґуа подали надію, що признають тим партизанам заморожених 40 мільйонів долярів, а всі пресові і радіотелевізійні коментатори похвалили Реґена, який привітав був зміну становища Міхаїла Ґорбачова у справі скасування в Европі ракет на середню віддаль і почали дебатувати над можливістю нової конференції на вершинах.

Змінилася політична атмосфера в Америці. Сам Реґен і його найближчі співробітники з названим вгорі колишнім сенатором Джаном Тавером, що його Реґен просив стати політичним дорадником, ствердили, що ще не направлено всього лиха, що його наробила Іранська афера. Але лідери обох політичних партій погодилися, що не можна зосереджувати всієї уваги над розслідуванням усіх подробиць тієї афери, а треба зайнятися актуальною законодатною працею. На найпершому місці все ще стоїть проблема поступового зрівноважування щорічного дефіцитового державного бюджету, — на черзі всіх справ стоїть все ще велетенський щорічний дефіцит торговельного балянсу, схвалено реформу податкової системи, але практика покаже, чи заведені зміни добрі чи погані, існує в Америці гостра криза фармерської верстви, існує проблема бідности, потреба реформ у шкільництві й судівництві. Все це біжучі справи, яких не можна занедбувати, та конструктивна полагода яких залежить саме від гармонійної співпраці Білого Дому з Капітолем. Обидві керівні партії зайняті теж уже найближчими президентськими виборами і на цю тему повно пресових вісток і коментарів. Президент Реґен зробив перший крок у напрямку направи ситуації, спартаченої людьми на високих становищах, які діяли поза плечима Реґена і накоїли лиха. Але ті дані вказують, що американська адміністраційна машина почала знову нормально працювати і що Іранська афера зранила, але не вбила президента Реґена ані тим паче американської президентури.

Степан Женецький

КОМУНІЗМ — НЕЖИТТЄЗДАТНА СИСТЕМА

В останньому часі на Заході багато пишуть і говорять про нежиттєздатність комуністичної державної системи. До такого висновку прийшли західні знавці на тій підставі, що у всіх комуністичніх країнах, великих й малих, постійно відбуваються ідеологічні, а головним чином, економічні кризи.

Могло б здаватися, що комуністичний колос, Китай, після відходу радикального Мао Дзедонґа, і приходу там до влади більш ліберального і поміркованого, Денґа Шіаопінґа, який впровадив у тамошню комуністичну систему значні реформи, головно в сільськогосподарстві, та в інших ділянках суспільного життя, устабілізується та буде спокійно будувати свій, китайський комуністичний лад з „людським обличчям". Та нещодавні масові демонстрації китайських студентів виявили, що китайський народ вимагає більше вольностей, особистих і економічних, як йому дають теперішні, більш ліберальні комуністичні головачі.

Ці масові демонстрації китайських студентів, та перестoрога, з якою Денґ Шіаопінґ звернувся до них, щоб заперестали неспокої, бо „ми", тобто уряд, „не завагаємося пролити кров", та усунення від влади і позбавлення членства партії Гу Яопенґа, який був головним кандидатом на наслідника провідника найбільшої комуністичної партії у світі, — це був просто політичний землетрус, що має світове значення. Значення тих подій у Китаї дуже велике, але тому, що вони щойно нещодавно сталися, їх ще належно не обговорили в загальних публікаціях, ані не оцінили в політичному, науковому світі. Всі дослідники, одначе, згідні в тому, що ті нещодавні події в комуністичному Китаї мають історичне значення світових розмірів.

Також другий комуністичний велетень. Москва (не вживаємо з розмислом назви Совєтський Союз, бо його творять не 16 рівноправних „суверенних союзних держав", як це брехливо написано в совєтській конституції, а поневолені москалями народи), переживає від самого початку, отже повних 70 років, одну велику економічну й національну кризу. Про велику економічну кризу наявно свідчить недостаток зерна для прокормлення власного населення, в країні, яка перед комунізмом продавала хліб іншим країнам; а про національну постійну кризу свідчать переслідування і насильне москвощення інших немосковських національностей і народів, а останньо протимосковські демонстрації казахів у столиці республіки Казахстану, Алма-Аті. Найновіщий найвищий ватажок цієї московської комуністичної тюрми народів Міхаїл Ґорбачов пробує лікувати свою хвору „матушку Россію" різними дешевими бандажами — кампанією проти пиття водки, заохочування до видайвішої праці (але без піднесення заробітної платні), та незначною чисткою партійної бюрократії, але це нічого не помагає. Ґорбачов уже майже цілих два роки царствує над, як її дуже влучно назвав президент Реґен, країною зла, але ті його „реформи" не приносять жодних користей.

Ті великі клопоти, — пишуть західні знавці, — що їх мають головачі двох великих комуністичних країн, мають коріння в тому, що комунізм, як система, чи то російської, китайської, чи іншиї породи, не може бути модернізований, бо до того не допускає комуністична бюрократія.

Китайські студенти, які протестували і розліплювали свої заклики по стінах міст, не представляють собою синків і донь мільйонерів та багатирів, які „бавляться у революцію" і демонструють по студентських кемпусах в Америці і Европі. Це є майбутні китайські провідники, інженери, математики, лікарі, господарники — словом люди, які будуть вкоротці рішати майбутність китайського многочисельного народу — велетня.

Західні журналісти, які були наглядними свідками демонстрацій китайських студентів, підкреслили у своїх звідомленнях, один цікавий момент, а саме, що вони не засуджували комунізму, хоч це якраз було метою їхніх протестів, і що найвищий головач китайських комуністів Денґ Шіаопінґ дуже добре розумів. Вони тільки домагалися таких політичних прав, які є традиційними політичними вольностями на Заході.

Ті політичні демонстрації китайських студентів дають багато матеріялу до

(Закінчення на стор. 4-ій)

Іван Боднарук

ДУХОВИЙ ВОЖДЬ НАРОДУ

У повній свідомості свого пророчого післанництва, заявив Шевченко: „Возвеличу отих рабів німих. Я на сторожі коло їх я поставлю слово!" І ось це слово вже майже півтора сторіччя стоїть на сторожі українського народу, тривожить його сумління, кличе на подвиги, не дозволяє впасти в зневіру чи збайдужіння. Дійсно, наша найновіша історія проходить незвичайними шляхами. Коли неволя народу досягла свого дна, коли світ уже навіть не знав нашої назви, з селянської кріпацької хати вийшла людина, яку рівняти тільки можна з найбільшими велетнями в історії світу. Захоплена ідеями Шевченкового „Кобзаря", вже 1892 року група української інтеліґентної молоді на Лівобережній Україні створила товариство „Братство Тарасівців" ідей Шевченка.

Пушкін, поет московського захланного імперіялізму, радів, що Москва завоювала Кавказ, коли наш Шевченко у своїй поемі „Кавказ" оспівував Прометея і борців за волю народів Кавказу. Дійсно вражаюча протилежність у підході до цієї самої справи! А один із найбільших у XIX столітті реакціонерів, критик, публіцист і редактор Катков сказав: „Заслуга Пушкіна головно в тому, що він своєю творчістю об'єднує всі народи Росії, говорить про те, що всі слов'янські ручаї зіллються в русском морі", що, кажучи іншими словами, означає русифікацію усіх немосковських народів. Усю гостроту свого справедливого гніву Шевченко спрямовує проти москалів, які перетворили український нарід у сіру безмовну масу рабів-малоросів. „Ляхи були усе взяли, кров повипивали, а москалі і світ Божий в пута закували". Не мавши сили погасити полум'я Шевченкової творчости, Москва наказує обманювати українських читачів. Та читачів Шевченкових творів нелегко обманути, бо вони знаходять поезію з 1859 року, яку Шевченко написав про Хмельницького в Переяславі і яку закінчив такими словами про Хмельницького:

Амінь тобі, великий муже!
Великий, славний!
Та не дуже...
Якби ти на світ не родивсь
Або в колисці ще упивсь...
То не купав би я в калюжі
Тебе преславного. Амінь.

Окрему увагу у своїх поемах Шевченко звертає на долю жінки і дівчини, а зокрема на пошану українській матері, і каже: „Слово мама великеє, найкращеє слово!" Порівнює її до янгола-хоронителя дому, вважає матір основою родинного щастя, здоровим фундаментом для розвитку родини та громади.

Справжня воля, що є передумовою щасливого життя народу, можлива тільки в самостійній українській державі, тоді можна „брататися" з сусідами України. Такий зразок подає поет у картині минулого:

Ще як ми були козаками
І унії не чуть було,
Отам-то весело жилось!
Брatались з вольними
ляхами,
Пишались вольними
степами,
В садах кохалися, цвіли,
Неначе лілеї дівчата,
Пишалася синами мати,
Синами вольними...

Основою християнської віри є любов Бога, любов до ближнього, жертвенність і прощення. Всі ті прикмети віддзеркалюються не тільки в поезії Шевченка, але і в житті поета. Читаємо в нього:

Воззри, Пречистая, на них,
Отих окрадених, сліпих
Невольників. Подай їм силу
Твойого мученика Сина,
Щоб хрест-кайдани
пронесли
До самого, самого краю.
(„Марія")

Добачуємо велику пов'язаність Шевченка з Іваном Вишенським і Сковородою, які разом творять ланцюг духового розвитку нашого народу. Всіх трьох характеризують релігійність, боротьба з моральним занепадом верхівки суспільства й відновлення чистоти християнізму. Шевченко боявся, що „Україну злії люди присплять, лукаві, і в огні її, окраденую, збудять". Своїм власним життям Шевченко доказав, що ці слова не були тільки поетичною фразою, що він у це вірив і відповідно до цієї безмежної любови до батьківщини провів своє життя.

Шевченко своїм „Заповітом", „Кавказом", Посланням до живих і мертвих", своїми політичними поемами насправді став пробудником нації і дійсно зреволюціонізував український нарід, давши йому в незрівняній поетичній формі політичну програму. Був Шевченко мужем Провидіння в один із найтяжчих періодів життя нашого народу на довгому й трудному шляху його історії. Він вийшов із глибин народної душі, з найздоровішого прошарку нашого суспільства — українського селянина. Своїм корінням поет цупко стримів у найінтимніших тайниках душі свого народу, живився її соками. Він став цим мужем Провидіння, який розкрив незрячі очі своїх земляків і звогчив спраглі уста народу цілющою водою бажання волі, він влив у його серця і душі віру у відродження і перемогу.

А в нас все ще нема тієї єдности, без якої не можна і мріяти про державницьке визволення. Ми розсварені за великі і дуже маленькі справи. Шевченко поет і мистець, що оспівує красу природи й людської душі але водночас він завзятий ворог усього злого. Богдан Бора так характеризує його ролю в житті народу:

Кобзар любови, віри і надії,
Він смерть зборов.
Він з нами. Він живий,
Пророк, амостол, правди
вартовий,
Свого народу щирий
плугатар,
Якого слово в кожнім серці
тліє
І роздуває у душі пожар.

У своїй поезії Шевченко став кобзарем-співцем славного минулого козацько-гетьманської доби української історії і державности, оборонцем прав українського народу перед політичним насильством російсько-царського режиму, борцем за основні права людини на вільне життя, за соціяльну й економічну справедливість.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Іван Кедрин

Аркадія Оленська-Петришин і її кактуси

Відколи покійний скульптор Сергій Литвиненко заснував в 60-их роках у Ню Йорку Об'єднання Мистців Українців Америки (ОМУА), то і давня ґалерія цієї організації напроти УНДому на Другій авеню і теперішня у домі Визвольного Фронту під головуванням теж скульптора Михайла Черешньовського бачила десятки, а може й понад сотню зібраних та індивідуальних мистецьких виставок.

Жаль, що в ОМУА не збережено і не систематизовано всі програмки тих виставок, бо це був би першорядний допоміжний причинок до написання новочасної історії українського мистецтва в діяспорі. Були там різні виставки своїм рівнем і своїм характером. Дехто щойно там дебютував і згодом показував себе вже, як зрілий мистець. Надсилали або привозили свої експонати й видатні мистці з-поза Америки — Крюків з Арґентини, М. Левицький з Канади, Вирста і Мазурик з Парижу. Багато видатних мистців відійшли в міжчасі з цього світу: Андрусів, Бутович Грищенко, Доманик, Климко, М. Кричевський, Малюца, Неділко, Паливода, Панчак, Поторока, Радиш і певне ще дехто. Були виставки дуже „рівні" і „нерівні", як нерівним буває настрій кожної людини. Затямилася виставка З. Шолдри: та сама тематика (тільки дерева, з легкими відхилами в освітленні, деякі похмурі, інші веселі з тією самою олійною технікою, усі того самого формату і всі у таких самих рамках). Але такої ориґінальної і „вирівняної" виставки, яка відбулася в ґалерії ОМУА в Ню Йорку у днях 22-го лютого до 1-го березня 1987 — ще не було: у двох залях ґалерії самі кактуси: „Група кактусів", „Кущ кактусів", Кактус вночі", „Самітній кактус", „Два кактуси", „Заквітлий кактус"... У каталозі названо тільки 12 таких кактусових експонатів, після того мисткиня додала ще вісім. Окремо скромно складені один на одному чорно-білі і кольорові дереворити — деякі з них також кактуси, але є і не-кактуси, деякі з них з виразним впливом померлого недавно Якова Гніздовського, що його авторка цієї кактусової виставки справедливо обожала, як великого мистця, особливо у графіці.

Аркадія Оленська-Петришин, дружина відомого ученого професора-математика, не новик у мистецтві. Скінчила мистецький факультет у Гантер коледжі в Ню Йорку і склала з мистецтва маґістерський іспит. Має за собою участь у кільканадцяти колективних виставках уже кільканадцять виставок індивідуальних у різних містах Америки і Канади. Деякі її образи попали до різних музеїв в Америці й Европи, не рахуючи приватних колекцій. Автор цих рядків запитав мисткиню чи це вона виставляла в Бодлі-ґалерії на 157-ій вулиці в Ню Йорку з початком 60-их років (чверть століття тому) самі абстракти і безпредметні експонати, під якими були підписи різних також абстрактних понять: „Любов, Зустріч, втеча, Погоня і т. п." Дістав потакуючу відповідь із заявою, що мисткиня відійшла вже від абстракту і безпредметности та признала, що в Европі той напрямок вже давно перевівся. Вона і звернулася до предметів — шукаючи їх у природі. До речі: між абстрактом і безпредметністю хоч вони споріднені, є різниця і добрим знавцем цієї різниці був покійний д-р Микола Кузьмович, противник реалізму й імпресіонізму. Аркадія Оленська-Петришин сама підкреслює тепер свій мистецький напрямок, як неореалізм. Але й кактуси не є фотографією. Так і видно, що мисткиня вкладає свою душу в оті кактуси.

Чому ви вибрали собі за тему саме кактуси? — запитую мисткиню. „А чому би ні? Я можу в кактусах виявляти свій настрій, свою експресію". Може правда за Аркадією Оленською-Петришин, от як письменникові, так і образотворчому мистцеві не можна накидати теми ані способу розв'язування мистецької проблеми. Адже відомий Петро Холодний, мол., найкращий іконописець закохався в жучках і нікому не шкодить (Юрій Козак став теж першорядним іконописцем, але він не тримається теорії, що ікона прийшла з Етіопії і тому всі обличчя мають бути чорні). Повторимо: виставка цікава, ориґінальна, гарна. Відвідало виставку багато осіб і відвідувачі купували кактуси. Деякі установи придбали образи великого формату.

Але дозвольте на скромну пораду: коли мисткині переїлася безпредметність і вона почала шукати в природі вентилю для власної експресії, то хай би також поширила свою тематику і перестала цікавитися тільки одним кактусом. Великі мистці — також українські — імпонують саме різнорідністю свого мистецького зацікавлення, особливо у композиціях, де природа, звірята і люди сполучені в гармонійну цілість. Є на тій виставці Оленської-Петришин кольоровий дереворит — кактус і внизу округла головка гарної дівчини. Цікавий контраст, але й доказ, що мисткиня може творити такі комбінації природи і людини.

Чому би не піти новим шляхом — він напевно дасть ширші можливості висловити себе і відкриває для естетики куди ширше двері, як тільки кактус чи ціла родина кактусів.

Валентина Єрмоленко

ТАРАСОВІ ДІТИ

III.

Коли доїхали до краю села Шевченко оглянувся, побачив дітей і його добре обличчя заясніло ласкавою усмішкою — „Великі та щасливі ростіть" — сказав він їм. Будучи на засланні в Новопетровській кріпості — півострова — Мангишляк Шевченко дуже прив'язався до дітей земляка коменданта Ускова. Любив їх бавив їх. Багато спогадів є про відношення Шевченка до дітей і їх до нього, його вплив на них. Якась незбагненна сила зв'язувала Тараса Григоровича чисту високу душу з цими непорочними істотами.

Випробувавши мудрість дяківської школи на власній спині й вухах Тарас Шевченко виготовив довго виміряний ним „Южно-русский букварь" — книжечку, що її він написав рідною українською мовою для рідних дітей на тій рідній безталанній Україні. Перегортаючи і перечитуючи її очима тих далеких читачів: Ярининих, Йосипових, Микитиних, Варфоломеєвих дітей, хлопчиків і дівчаток, яких зустрічав, подорожуючи по Україні і про яких ввесь час пам'ятав; згадував брудні хлоп'ячі руки, що передавали материні пиріжки з кислицями через вікно, щоб не бачив вартовий, тішився, що може й він, той хлопчисько прочитає в цьому „Букварі", що брехнею увесь світ пройдеш — та назад не вернешся. Мріяв написати перші книжечки з історії й географії України. „Букварь цей дешевий, три копійки" і Тарас мріяв, що він сам надішле знайомим і друзям в Україну, щоб розповсюджували його, дарували дітям, а коли й продаватимуть, то на користь недільних шкіл. Та тільки що хвороба спіткала невчасно.

Лежачи хворий не знав, яке велике листування викликала його тонесенька книжечка „Буквар" між поліційними органами та цензурою. І 30-го вересня 1861 року (док. 236) рапортом начальника Канівської повітової поліції київському губернаторові, навіть вже по смерті Т. Шевченка було все таки заборонено поширення його букваря. Слід ще, згадати, що і в своїй малярській творчості не забував наш великий мистець про дітвору. Ось малюнок хлопчика — сирітки, що ділиться вижебраним з собакою під тином, за яку одержав першу срібну медаль. Селянська родина, діти князя В. М. Репніна-Волконського, киргизькі та казахські діти, яких малював на засланні, все у нього обвіяне теплою любов'ю до малечі. В творах, в яких Шевченко фіґурує сам, як дійова особа, відбилися деякі українські традиції. Допомога бідним — гостинність. Образ безпомічности, слабости — зворушує його до глибини душі. В його творах ви бачите співчуття до ближніх, калік, вдів, опухлій дитині, покритці. Скажемо, що інстинкт співчуття і подачі допомоги є явище біологічне, бо пов'язане з соціяльною клітиною — родиною. Родина — це вислід спеціяльного інстинкту життя в спільності. І ось цей інстинкт дуже розвинений в українців. Тому з одного боку бачимо вийняткову посвяту при плеканні дитини, а з другого — від зразкової родини очікуємо не тільки однобічної опіки старших дітей, але й навпаки; дорослих для старих — знемічнілих батьків. Тому дуже характерно в Шевченка, що, пишучи про дітей, він завжди пов'язує їх з матір'ю. В Україні здебільше ця допомога матері зустрічає зрозуміння, вдячність і відплату збоку дітей. Але бувають і неґативні випадки, які Шевченко засуджує:

Не кидай матері! — казали
А ти покинула, втекла,
Шукала мати, не найшла
Та вже й шукати перестала,
Умерла, плачучи... (*В казематі 1847р.*)

Аналізуючи твори Шевченка, ми бачимо в них ставлення автора до дітей і молоді, розуміння їхньої душі, бо в них він бачив будучність свого поневоленого народу. В своїх творах він ганьбив володарів світу, що поневолили його батьківщину:

Розбійники — людоїди
Правду побороли,
Осміяли Твою Славу
І силу і волю!
Земля плаче у кайданах,
Як за дітьми мати!
Нема кому розкувати
Одностайно стати!

І заклик до боротьби з ворогом. Він захоплений ідеєю визволення свого народу звертається до Бога:

...Благослови
На месть і на муки,
Благослови мої, Боже
Нетвердії руки! — (поема „Іван Гус")

Шевченко був символом уже воскреслого народу. Цей недавній кріпак пророкував, що:

Встане Україна
Світ правди засвітить
І помоляться на волі
Невольничі діти.

Шевченко вірить, що в „Сім'ї вольній новій" засяє переможна усмішка, радісна, на досі страдальному, заплаканому обличчі матері-українки, що сповнила своє завдання, виховала здорове творче нове покоління, яке своєю відданою працею для народу заплатить своїй матері за її палку любов і посвяту для Бога й України і запровадить новий лад.

Шевченко буде так довго безсмертним, як довго існуватиме Україна. Це ж бо він сказав своєму народові все, що треба знати, щоб увійти „в народів вольних коло", щоб досягти повної самостійности. Але Заповіт його ще не здійснений! Він, що сам себе закляв, стоїть на високій горі над Дніпром і над широкополими ланами обох його берегів. Звідси видно, як котить старий Славута могутні хвилі, як б'ють вони об піщані береги, немов хочуть вихлюпнутися на безкраї лани золотої пшениці і жде „слушного часу", коли від того закляття звільнить його-свого пророка український народ. Жде дня, коли:

(Закінчення на стор. 4)

УВАГА! УВАГА!
ВІДДІЛИ УНСоюзу ОКРУГИ ФІЛЯДЕЛЬФІЯ!
Правильна дата
РІЧНИХ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ
є НЕДІЛЯ, 29-го БЕРЕЗНЯ 1987.

Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу Філядельфійської Округи

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

вудбудуться

у неділю, 29-го березня 1987 р., о год. 2-ій по пол.
в залі Дому Округи у Філядельфії, Па.
при 5004 Н. Олд Йорк Рд.

До участи в зборах є запрошені члени Окружної Управи, всі Відділові урядовці і конвенційні делегати наступних Відділів:

10, 32, 45, 62, 83, 95, 105, 116, 128, 153, 154, 156, 162, 163, 173, 216, 231, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 269, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 378, 383, 397, 422, 424, 430 і 479

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття
2. Вибір Президії для переведення зборів
3. Вибір Номінаційної Комісії
4. Відчитання протоколу з попередніх зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами
7. Уділення абсолюторії уступаючій Управі
8. Вибір Управи і Контрольної Комісії на 1987 р.
9. Доповідь ВОЛОДИМИРА СОХАНА, головного секретаря УНС
10. Запити до представника Екзекутиви
11. Схвалення пляну праці на 1987 р.
12. Різні справи й закриття зборів

У зборах візьмуть участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
Степан Гавриш, головний контролер УНС
Василь Пастушок, головний радний УНС

По нарадах буде перекуска-гостина для учасників зборів.

За Окружну Управу:

Петро Тарнавський, голова
Дмитро Федорійчук, секретар

Американці в Обороні Людських Прав в Україні і Український Крайовий Дослідний Центр та Інформативна мережа — АНЧЕЙН

упаштовують

ГРОМАДСЬКІ ЗУСТРІЧІ

на тему

ОБОРОНА ЛЮДСЬКИХ ПРАВ
СУД ДЕМ'ЯНЮКА В ІЗРАЇЛІ
ДІЇ ПРОТИ ЗНЕСЛАВЛЮВАННЯ УКРАЇНЦІВ

Нюарк-Ірвінґтон, неділя, 15-го березня, 4-та год. по полудні
Заля школи СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ
Сенфорд Авеню і Айві вул., Нюарк, Н.Дж.

Ню Йорк, неділя, 22-го березня, 2-га год. по пол.
Заля Спортового Клюбу УСК,
122 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й.

Дітройт, субота, 28-го березня, 7-ма год. веч.
Заля школи Непорочного Зачаття,
Вестбрук вул., Воррен, Миш.

Баффало, неділя, 5-го квітня, 4-та год. по пол.
Заля Українського Народного Дому
205 Мілітари Рд., Баффало, Н. Й.

Промовці:
Божена Ольшанівська — голова АОЛПУ
д-р Богдан Витвицький — письменник, адвокат, громадський діяч
Аніса Савицька — провідник інформаційної служби „АНЧЕЙН"

АМЕРИКАНСЬКИЙ НУКЛЕАРНИЙ підводний човен „Оґаста" зударився восени минулого року з підводним об'єктом і зазнав значних пошкоджень. Інцидент стався в жовтні, однак військово-морський Департамент ЗСА підтвердив це лише місяць пізніше і повідомив, що човен змушений був вернутися для ремонту в Кротон, Конн. Спочатку вартість ремонту оцінювалася в 1.5 мільйона долярів, однак тепер військово-морські власті оголосили, що ремонт коштував 2.7 міл. дол. Ремонт був завершений 13-го грудня минулого року. Це один з наймодерніших американських підводних човнів. Судячи з усього, „Оґаста" налетіла на совєтський підводний човен. Автори засекреченого звіту про цей інцидент виключають можливість того, що вона зударилася з якимось іншим підводним об'єктом.

Відбулися...

(Закінчення зі стор. 1)

Блаженніший Митрополит Мстислав над відкритим гробом ген. П. Григоренка.

Українські ветерани віддають останній салют генералові.

рохіянином, від часу приїзду до ЗСА. Заупокійну Служ бу Божу провадив парох катедри о. В. Базилевський в сослуженні отців І. Ткачука і С. Кіндзерявого-Пасту хова, який виголосив прощальне слово. Відчитано також кондоленційні послання Блаженнішого Митрополита Української Правос лавної Церкви Мстислава та Владики Антонія. На кінець зачинено труну та вкрито її українським національним прапором. Довга валка авт вирушила на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку. Там зустрів тлінні останки генерала П. Григоренка Ми трополит Мстислав та провів у церкві-пам'ятнику Панахиду на закінчення якої попрощав теплими словами ген. Григоренка. Церква-Пам'ятник була виповне на вщерть учасниками похоронів, багато з яких, зокрема представників кримських татар, які приїхали окремим автобусом, мусіли стояти перед церквою.

Панахида над відкритим гробом закінчила відправи, а українські ветерани віддали останній салют передовому українському військовикові.

Над гробом Покійного промовляли Павло Літвінов, колишній дисидент, Мубиїн Алтан, представник кримських татар, і Надія Світлична від ЗП УГГ. Вона у зворушливому слові прощала генерала від усіх правозахисників, що далі ув'язнені або караються у „психушках", та від себе, з вірою, що дух генерала Гри горенка буде допомагати живучим боротись за свободу. Вона теж кинула на домовину грудку землі з України, а М. Алтан посипав гріб сіллю з Криму.

Понад 2000 осіб зібралося на закінчення сумних відправ на тризні, де ряд представників українських організацій і друзів Покійного, правозахисників, виголосили прощальні слова. Син ген. П. Григоренка, Андрій відчитав слова спів чуття американської делеґації на Віденській конференції Гельсінкських угод, а дружина Зінаїда згадала перші роки перебування генерала на американській землі.

До родини Покійного нас піло ряд телеграм з цілого світу, включно із СССР, від ряду правозахисників, наприклад від родини Сахарових, Мустафи Джемілєва, дружини недавно померлого Анатолія Марченка, Мальви Лянди, Юрія Шикановича та інших. На похоронних відправах між присутніми були Владімір Буковський, Айше Сейтмуратова, Віктор Боровський, Аркадій Поліщук і дружина Валентина Турчина.

Десятиріччя центру в Голливуді

День 14-го лютого вибрано як найдогідніший день для відзначення 10-річного ювілею придбання власного приміщення Українського Культурного Центру в Голливуді на Фльориді.

Приготування для відзначення цього важливого дня для місцевої громади йшли вже декілька місяців. Участь у підготові брали всі організації, які знайшли приміщення в Культурному Центрі. У склад ініціятивного комітету входили по два члени від кожної організації. На основуючих сходинах вибрано діловий комітет, який очолив Роман Балабан, голова УКЦ, як також створено секретаріят, фінансову комісію, господарчу та програмову комісії. Крім того, обрано редакційну колеґію у складі: інж. А. Горак, головний редактор, та членів — проф. д-р Микола Чировський, інж. Віктор Полярний, Михайло Яремко та В. Дубас.

Періодично скликувано сходини для перевірки поступу праці. Постановлено видати пропам'ятну книгу, влаштувати бенкет з мистецькою частиною та закінчити балем.

Завданням секретаріяту було зайнятись повідомленнями, летючками, зверненням до громади, запрошеннями, адресуванням та поштою. Господарча комісія мала зайнятись прибранням залі, розставленням столів, розміщенням гостей, керувати кухнею, закупом харчів, напитків тощо. У функції фінансової комісії входило придбання фондів через продаж оголошень в Альманаху та привітів від різних організацій, які також мають бути поміщені у книзі.

Редакційна колеґія зайнялась оформленням ювілейної книги, підбором матеріялів, світлин, текстом оголошень та виправленням мови.

В часі підготови проявились всякі недомагання, як звичайно, коли праця іде, потрібно виказати гнучкість потягнень. Роман Балабан виказався незвичайно тактовним і добрим організатором та запобігав якнайкраще, щоб всупереч перешкодам увінчати успіхом цю імпрезу.

У суботу, 14-го лютого, вже від години п'ятої гості почали наповняти залю Культурного Центру. Квітки вступу продавались при вході, а безкоштовно роздавалось Ювілейну Книгу в гарному і естетичному вигляді, видану з програмою вечора, і на окремому листку плян поширення Центру, який долучено до кожного примірника.

За головним столом сиділи гості: о. Степан Зарічний, парох української католицької церкви Успення Пречистої Діви Марії в Маямі, проф. д-р М. Чировський з дружиною, проф. Тарас Миксимович з дружиною, диригент церковного хору та чільний громадський діяч на терені Маямі, голова Української Кредитової Спілки Р. Венґльовський з дружиною, голова Українського Культурного Центру Роман Балабан з дружиною, голова УККА Яремко Михайло з дружиною, П. Гуменюк, голова Української Народної Помочі та багато інших достойних гостей.

Бенкет відкрито американським гимном, який виконав на піяно мґр Б. Сперкач.

Р. Балабан, голова УКЦ, відкрив офіційно святкування десятиріччя УКЦ привітавши о. пароха Зарічного та всіх почесних гостей і всіх присутніх, які прийшли вшанували цей ювілей. Він попросив вшанувати пам'ять тих піонерів які відійшли у вічність, а які причинились до закупу Центру. Вставши з місць, однохвилинною мовчанкою віддано їм належно належну честь. Р. Балабан коротко описав, як прийшло до закупу дому і причину цього.

Відтак о. Зарічний провів молитву та привітав всіх присутніх і склав ґратуляції УКЦентрові з нагоди десятиріччя. В короткому слові він висловив надію, що вже може скоро Владика призначить йому постійного сотрудника, і тоді він сам зможе частіше відвідувати наш осередок, що всі присутні прийняли оплесками.

Опісля перший раз від часу свого оформлення жіночий хор „Верховина" виступив із трьома піснями під мистецьким керівництвом нашого неоціненого диригента Мирона Івашка.

Хор заспівав дві пісні обробки Ященка „Нічка цікавая" та „Вечірня пісня", а на кінець популярну пісню „Де гори Карпати". Як висловилось багато ентузіястів, наш хор „Верховина" у своєму інавґураційному виступі звучав знаменито, доказом чого були довгі оплески та захоплення публіки.

Отець Степан Зарічний поблагословив приготовлену їжу, а пані із ОЖЕТ почали обслуговувати гостей.

Господар вечора М. Яремко представив гостей за почесним столом, а пізніше попросив проф. М. Чировського до промови. Прелеґент, який є головою Головної Управи ООЧСУ, підкреслив велетенську працю Українського Культурного Центру, як і тих організацій, які знайшли собі тут приміщення на протязі минулих 10-ти років. Згадав він також про недавню зустріч із Владикою Робертом з Парми, Огайо, у нашому Центрі. Він вказав на взірцеву співпрацю всіх тут приміщених організацій, та готовість їх членів працювати для загального добра. Пригадав усім, як Мирон Івашко понад 10 років провадить Українським Національним Хором без винагороди і ніколи ще не відмовився від ведення хору, не зважаючи на виснажливу працю відбування проб хорів двічі в тижні. Прелеґент відмітив жертвенність членів обох хорів, які приїздять із дальшої віддалі та ніколи не пропускають проб і виступів.

Згодом гості, представники організацій складали привіти для УКЦентру, як також долучували свої щедрі датки на фонд розбудови Центру. Багато із Канади і північних стейтів Америки включилось в збірку фонду.

На закінчення по молитві о. Степана Зарічного оркестра „Скор" вийшла на сцену і через кілька хвилин почались танці під такт цих „троїстих" музик, до звуку яких гості забавлялись десь поза північ.

Управі Культурного Цен тру і діловому комітетові належаться ґратуляції за вміло проведену імпрезу в десятиріччя Центру.

Тото Городецький

Слідчі...

(Закінчення зі стор. 1)

А. Райхман не вніс жадних нових елементів у процес, повторив про звірства у Треблінці, сказав, що знав і бачив „Івана Ґрозного" і показав на І. Дем'янюка, що це він. Він назвав сторожів „бандитами" і сказав, що в'язнів грабували і призбирували від них „10 кілограмів золота тижнево".

На цьому пополуднева сесія скінчилась.

На залі вперше були присутні дружина і діти О'Коннора, які прилетіли сюди під кінець тижня. Деякі особи на залі голосно висловлювали своє незадоволення з цього приводу.

СЕНАТОР ДЖАН ҐЛЕНН запропонував президентові Роналдові Реґенові стримати військову й економічну допомогу для Пакістану, поки уряд тієї країни на дасть достовірного пояснення у справі підготови до продукції своєї власної атомової бомби й інших видів нуклеарної зброї. Сен. Дж. Ґленн, демократ з Огайо, відомий противник поширення нуклеарної зброї у світі. Справу допомоги, військової й економічної, будуть дискутувати незабаром в обидвох палатах Кошґресу. Висота допомоги має перевищити чотири більйони долярів.

ЗА ОСТАННІ РОКИ гороскопи набули в З'єднаних Стейтах Америки особливої популярности. Їх друкують 1,200 видань країни. Проведене Інститутом Ґеллупа опитування свідчить, що нині у передбачення долі вірять 55 відсотків молодих американців, тоді як в 1978 році таких було лише 40 відсотків.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ
бл. п.
Д-ра ЯРОСЛАВА ТЕРЛЕЦЬКОГО
нашого дорогого краяна,
складаємо $30.00 (тридцять долярів) на Український Музей в Ню Йорку.

дружині, доням, братові Зеновію і родині Покійного пересилаємо сердечні співчуття.

ТЕОДОСІЯ ГАВРИЛІВ і син АДРІЯН з родиною

У глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що в неділю, 1-го березня 1987 р., нагло і несподівано відійшов у Вічність на 75-му році життя наш Найдорожчий і Незабутній
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ і ДЯДЬКО

бл. п.

Ярослав Колянківський

бувший кооператор і громадсько-суспільний діяч.

ПОХОРОН відбувся 4-го березня 1987 р. з української католицької церкви Успення Матері Божої у Монтреалі, Канада.

Горем прибиті:
ЛІДІЯ — дружина
МАРІЯ ҐЕРУС-МАРТЮК з мужем СИЛЬВЕСТРОМ — сестра
ІГОР АЛЕКСАНДЕР ҐЕРУС з родиною — сестрінок
ЄВГЕН КОЛЯНКІВСЬКИЙ з родиною — братанок
Брат і Дочка з родинами в Україні

Просимо про молитви за спокій Його душі.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями та Знайомими, що в неділю, 8-го березня 1987 р. упокоївся в Бозі наш Дорогий
МУЖ, БРАТ і КУЗЕН

СВ. П.

РОМАН РІЗНИК

уродж. 3-го квітня 1915 р. в Нараєві, пов. Бережани.

ПАНАХИДА у вівторок 10-го березня 1987 р. у похоронному заведенні Колодій-Лазута, 5677 State Road, Parma, Ohio, о год. 7:30 веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у середу, 11-го березня 1987 р. о год. 9:30 ранку в українському католицькому соборі св. Йосафата в Пармі, Огайо, а відтак Тлінні Останки будуть зложені на цвинтарі св. апп. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — МАРІЮ з ЯЦКЕВИЧІВ
сестер —
КЛЯВДІЮ у Франції
ЛЮДМИЛУ у Львові
брата — ЗЕНОНА у Польщі
та ближчу і дальшу Родину в Україні, ЗСА і Канаді

Українська Вільна Академія Наук у США

Екологія, Радянське право і Чорнобиль

Доповідач: *Богдан Цюцюра*

професор-емерит політичних наук Сен-Мері Університету, Галіфакс, Канада і ректор Українського Вільного Університету в Мюнхені, Німеччина

Неділя, 29-го березня 1987 р., 2-га год. дня
Будинок Академії, 206 Захід 100-та вул., Мангеттен, Н. Й.

КАРПАТСЬКИЙ СОЮЗ та ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

запрошують на Святочні Сходини для відзначення проголошення

ДЕРЖАВНОСТИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

В ПРОГРАМІ ДОПОВІДЬ

о. д-ра Атанаса Пекара, ЧСВВ

„ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ"

В другій частині сходин виступ

Яринки Ференцевич — деклямація
Світляни Тонкошкур — сопрано, спів
при форт. супроводі проф. Михайла Лева

Імпреза відбудеться в п'ятницю, 13-го березня, о год. 7-ій веч. в залі Дому Українського Визвольного Фронту в Ню Йорку
136 Друга Авеню

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ" у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

ЗВИЧАЙНІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ

відбудуться

у НЕДІЛЮ, дня 22-го БЕРЕЗНЯ 1987 р.
в залі Українського Освітньо-Культурного Центру
700 Cidar Rd., Philadelphia, Pa.

Початок зборів год. 2-га по пол
Реєстрація год. 1-ша по пол.
На порядку нарад:

- Звіти Дирекції, Кредитової і Контрольної Комісій,
- Дискусія,
- Вибір двох членів Дирекції і двох членів Кредитової Комісії.

Після зборів — перекуска для членів

До реєстрації потрібна щаднича книжечка.

ДИРЕКЦІЯ

У глибокому смутку повідомляємо Рідних і Знайомих, що у четвер, 5-го березня 1987 р. перестало битися втомлене серце нашої Найдорожчої ТЕЩІ, БАБИ і ПРАБАБЦІ

бл. п.

Теодори з Кочиркевичів Плешкевич

яка відійшла до Вічности у Чикаґо на 82-му році життя.

ПОХОРОН відбувся у суботу, 7-го березня 1987 р. з каплиці Петра Каппи до катедри св. Отця Миколая, а звідтам на парафіяльний цвинтар.

Залишені у скорботі:
невістка — ТЕТЯНА
внук — БОРИС з дружиною ДАРКОЮ і дочкою ТАМАРКОЮ
та ближча і дальша Родина

Д-р А. Олеарчик серед видатних лікарів в „Гу із Гу" в Америці

У списку „Гу із Гу в Америці" за 1986-87 рік згадано і про д-ра медицини Андрія С. Олеарчика, серцевого і грудного хірурга із Черрі Гилл, Н. Дж., „за багатозначний вклад до своєї професії, яким причинився до поліпшення сучасного суспільства".

Д-р Олеарчик народився в Польщі, є випускником Медичної академії у Варшаві та завідував відділом анестезіології хірургічного відділу Воєводської лікарні в Кельцях, Польща, та займав інші пости. Тепер д-р Олеарчик практикує медицину в спеціяльностях серцевої, грудної і судинної хірургії в Черрі Гилл, Н. Дж.

Д-р Олеарчик належить до відділу серцево-грудної хірургії в лікарні св. Матері Люрдської, до Куперської лікарні, до Ратґерської медичної школи університету медицини і дентистики Ню Джерзі, Американської колеґії кардіологів і хірургів і Товариства грудних лікарів.

Д-р Олеарчик є автором кількох статтей про медицину та чотирьох монографій.

Д-р А. Олеарчик

Комунізм...

(Закінчення зі ст. 2)

застанови над майбутністю комунізму, і то як західнім знавцям, так і самим комуністичним ватажкам. Мабуть і самий китайський комуністичний головач, Денґ Шіаопінґ, проходжуючись по берегах Тайванського заливу, не раз глядів на Схід і думав: „Як то так, що китайці з Тайвану і Гонґ Конґу, Східня Африка, Америка й Европа — більше продуктивні і зарадні, як китайці, що живуть на материку, під комуністичною системою? Денґ є розумною людиною і добре знає тому причину. Це не є те, що може матірний Китай має гірше повітря, як Тайван, чи Гонґ Конґ. Причиною є комуністична система, що її він сам допомагав установляти в Китаї, та якою він тепер керує. Коли він раніше проходився китайськими надморськими берегами, то, мабуть, він відчув, що його комуністична віра відпливає, як море під час відпливу хвиль, залишаючи за собою сліди реальности.

Розуміється, що китайський комуністичний головач, Денґ Шіаопінґ, знає, як і знає найвищий московський комуністичний ватажок Ґорбачов, що немає у світі жодної комуністичної країни, яка економічно розвивалася б і давала добробут її населенню. Кастро довів Кубу до банкрутства. Така сама ситуація — у комуністичній Польщі, Румунії, Юґославії, В'єтнамі і всіх інших комуністичних країнах. В московській комуністичній тюрмі народів смертність дітей постійно зростає, а пересічна довжина життя дорослих людей там зменшується кожного року. Ґорбачов добре знає, що причиною того не є „водка". Причиною того є партійна бюрократія у Москві і Пекіні, яка не допускає до змін і реформ.

Дивлячись на катастрофальне економічне, (а в Совєтському Союзі і на національне) положення у всіх комуністичних країнах, комуністичні головачі могли б поставити відоме питання Леніна: „Что делать?" — що робити?, щоб покінчити з тим економічним хаосом, який панує в комуністичних країнах? Але Ленін не може тому зарадити своїми писаннями, бо його поради тепер — непридатні. Він був технічним спеціялістом у захопленні влади у великій країні маленькою групкою змовників, але він не залишив порад, як запровадити „комуністичний рай" у комуністичних країнах.

Комуністичний проводир Китаю Денґ Шіаопінґ знає що треба зробити, але й він вже неспроможний тому зарадити. Він відсунув від влади свого наслідника, якого сам вибрав, за „ідеологічні помилки". Що ж, Денґ уже дуже старий, (82 роки,) і він уже неспроможний вивести Китай із занепаду, спричиненого комунізмом, на дорогу поступу і добробуту.

Жовтнева революція, — пишуть західні знавці, — яка привела московських большевиків до влади в тюрмі народів, є більшим нещастям, яке навістило світ за всю історію людства. Тепер народи земної кулі можна поділити на дві категорії: 1) на щасливих, що не находяться під пануванням комуністів і живуть щасливими, вільним життям; і 2) на нещасливих, які попали під володіння комуністів і коротають своє життя в „комуністичному раю", який є стократ гіршим, як Дантове пекло.

Українському народові судилася доля подвійно нещаслива: українці не тільки що найшлися у комуністичному пеклі — але вони попали в пекло комуномосковських нацистів.

Тарасові...

(Закінчення зі ст. 2)

Потече сторіками
У синєє море
Кров ворожа...

...І на оновленій землі
Врага не буде, супостата.
А буде син, і буде мати,
І будуть люди на землі." (*Н. Я. Макарову*
24. IX. 1860 р.)

РЕСПУБЛІКАНЦІ і демократи по-різному зареаґували на телевізійний виступ президента Роналда Реґена. Переважна більшість республіканців вважає виступ Президента досить успішним. „Реґен сказав американському народові те, що народові треба було почути, а саме — помилки зробив він, Президент, і він несе відповідальність за них", — сказав лідер республіканської меншости в Сенаті Роберт Дол. Лідер демократичної більшости в Сенаті Роберт Бирд був більш стриманим: „Одного виступу замало, щоб відновити довір'я. За словами повинні наступити діла".

† ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИКОЛА СОЛЯК, член УНС Відд. 233-го в Лорейн, Огайо, помер 27-го жовтня 1986 року на 75-му році життя. Нар. в Лорейн, Огайо а членом УНС став 1929 року. Залишив у смутку сестер — Марію Соляк і Роз Столєц. Похорон відбувся на цвинтарі в Лорейн, Огайо.

Вічна Йому Па'ять!

Секретар

....

АНДРІЙ ДАШО, член УНС Відд. 180-го ім. Івана Франка в Акроні, Огайо, помер 23-го січня 1987 року на 68-му році життя. Нар. 1918 року в Піттсбурґу, Па. Членом УНС став 1931 року. Залишив у смутку дружину Берніс і сина Ларри. Похорон відбувся 26-го січня 1987 року на цвинтарі Мт. Говп в Акроні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Ґ. Жербняк, секр.

....

ЄЛИСАВЕТА ЮЗВЯК, член УНС Від. 45-го Т-ва „Любов" у Філядельфії, Па., померла 31-го січня 1987 року на 62-му році життя. Нар. 1924 року в Кемден, Н.Дж. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку мужа Йосифа, синів Йосифа мол., Доналда і Роберта. Похорон відбувся 4-го лютого 1987 року на цвинтарі св. Воскресення в Бакс Ко., Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

....

ЯРОСЛАВ СТАСИК, член УНС Відд. 94-го ім. М. Шашкевича в Гемтремку, Миш., помер 25-го грудня 1986 року на 60-му році життя. Нар. 1926 року в селі Рихтичі коло Дрогобича, Україна. Членом УНС став 1984 року. Залишив у смутку дружину Софію. Похорон відбувся на цвинтарі св. Воскресення в Мт. Клеменс, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Р. Татарський, секр.

....

МИКОЛА ШВЕД, член УНС Відд. 270-го Б-ва ім. св. Івана Хрестителя в Джерзі Сиҭі, Н.Дж., помер 4-го грудня 1986 року на 72-му році життя. Нар. 20-го травня 1914 року в Галичині. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Софію, синів Мирона і Джеррі та двоє внуків. Похорон відбувся 6-го грудня 1986 року на цвинтарі Грін Мавтен в Булдер, Ко.

Вічна Йому Пам'ять!

С. Островський, секр.

....

ІВАН ГОРОДИСЬКИЙ, член УНС Відд. 240-го ім. Е. Коновальця в Пармі, Огайо, помер 28-го грудня 1986 року на 84-му році життя. Нар. 1902 року в Луці, Зах. Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, дочку Любу Козбур з родиною, сина інж. арх. Зоряна і брата адв. Ярослава з родинами. Похорон відбувся 31-го січня 1987 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ть!

Управа

....

МИХАЙЛО ПАЦАЛА, член УНС Відд. 70-го в Джерзі Сиҭі, Н. Дж., помер 4-го листопада 1986 року на 63-му році життя. Нар. 25-го лютого 1923 року в Джерзі Сиҭі, Н.Дж. Членом УНС став 1947 року. Залишив у смутку дружину Мері Мендюк Пацала, синів Михайла і Джерарда і Джеймса Джана. Похорон відбувся 8-го листопада 1986 року на цвинтарі св. Хреста в Норт Арлінґтоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Шеремета, секр.

....

ГЕЛЕН МАРІЯ РЕДДІНҐТОН, член УНС Відд. 349-го ім. Тараса Шевченка в Менвіллі, Н. Дж., померла 10-го лютого 1987 року на 42-му році життя. Нар. 19-го квітня 1946 року. Членом УНС стала 1946 року. Залишила у смутку бабцю Марію, маму Галину, брата Миколу, ближчу і дальшу родину в Америці. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Т. Захарко, секр.

....